

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 OSLO

Innspill fra Høgskolen i Hedmark til regjeringens arbeid med den kommende innovasjonsmeldingen

Høgskolen i Hedmark er invitert til å gi innspill til arbeidet med en stortingsmelding om innovasjon på området kommersialisering av forskningsresultater. Saken er forelagt de aktuelle avdelingene i HH og vår uttalelse baserer seg i hovedsak på tilbakemeldinger derfra. Denne delen av uttalelsen er skrevet på svensk.

Høgskolen deler i stor grad de oppfatninger som kommer fram i utredningen samt de anbefalingene som presenteres. Enkelte momenter, som til dels også var tema på NHD og KDs seminar om meldingen i R5 21. juni, bør vies noe oppmerksomhet i det videre arbeidet:

- Kommersialisering av forskningsresultater har to sider, etablering av virksomhet og forskningsformidling. Interessekonflikter mellom hensynene til disse aspektene bør forventes og legges til grunn i arbeidet.
- Kommersialiseringsarbeidet kan vanskelig gjøres godt nok av institusjon alene. De fleste høyskoler og muligens flere av universitetene vil oppleve begrensninger i dette arbeidet knyttet til ressursituasjon og -allokering. Torbjørn Digernes, NTNU, tok for øvrig opp denne problematikken i nevnte seminar.

I tillegg vil høyskolen fokusere noen områder hvor en diskusjon ville være verdifull å utvikle. Første område bygger videre på forventningen om at kommersialisering av forskningsresultater er en fjerde samfunnsoppgave for institusjonene i UH-sektoren.

Är det önskat och är det möjligt att kommersialisering av forskningsresultater skall vara en primäruppgift. Man urvattnar betydelsen av ambitionen genom att inte inkludera alla de strukturella problem som hindrar en sådan utvecklingsprocess.

- *Önskat skulle det vara om perspektivet var begränsat på primärt produkt och produktionsprocess, i så fall vore det rimligt. Men det bottenar i en alltför snäv syn på vad en innovationsprocess omfattar, vad den skall kunna resultera i och vad den sätter i rörelse.*
- *Önskat om den form som presenteras om kommersialisering innefattar en definition med kombinationen vinst och nytta.*
- *Möjligt, knappast i perspektiv av de primäruppgifter som konkurrerar om de universitets-, högskole och institutsanställdas vardag och karriärambitioner. Sedan de*

ursprungliga forskning och utbildningsuppgifterna definierades har dessa kompletterats med vad som på svenska kallas samverkan och internationaliseringsuppdraget. Dessa poängteras i politiska sammanhang med stor emfas. I en heltidsanställds vardag måste kommersialiseringsuppdraget externaliseras helt och hållet så att en från början svår arbetsbelastning inte blir än värre.

- *Konsekvenser av detta resonemang är också att en mer systematisk diskussion, kring hur de miljöer som skall frambringa de kommersialiserbara innovationerna fungerar i termer av hämmar och främjar innovation och kommersialiserbarhet, krävs.*

Detta för till reflektion nummer två och det har att göra med distinktioner och fördjupningar kring begreppet innovation (vilket definitivt har praktiska konsekvenser och inte akademisk definitionsakrobatik).

- *Det finns en tendens hos materialet att konstatera problemet som en slags slutfas av innovationsprocessen och svagheter i urval och kultur kring kommersialiseringsproblematiken som det primära. HH tror för det första att fokuseringen på kommersialisering blir en begränsning för uppdraget då frågan om när och hur en idé utvecklas till något med ekonomisk potential också har att göra med en räckvidd av sidoordnade och andra processer, dvs. marknadsbehov, marknadsföringsförmåga, teknologianpassning. Dessutom antyder utredningen, med all rätt, att tidigare faser av innovationsprocessen kräver ekonomi och detta ur ett perspektiv där kommersialiserbarhet är en önskan/dröm och långt ifrån en realitet. Enligt definitionerna är en innovation först en sådan då dess samhällseliga ekonomiska eller annan nytta är bevisad.*
- *Det finns också, av naturliga skäl en fokusering på produkt och process av varor (i viss utsträckning av tjänster), men innovationer kan vara så mycket mer och de virkesmedel som krävs för att stimulera, nyttiggöra etc. skall hantera ett brett spektrum eller så skall uppdraget spetsas i sina formuleringar.*
- *Detta gäller i hög grad vilka som är aktörer i innovationsprocessen och hur de nätverkar/samverkar. Ett centralt fokus i regionalpolitiken är utvecklingar i klynger, regionala innovationssystem, Triple helix eller lärande regioner, eller vad man nu vill kalla dessa konstruktioner.*
- *Det gäller i hög grad viktiga moment vad gäller kunskapsutvecklingen, som kombinationen av kodifierad och tyst kunskap, graden av radikalitet i idéutvecklingen etc.*

Det sista perspektivet vi vill förstärka, för det återkommer redan i utredningen, men får inte några direkta återkopplingar i anbefallningarna, är:

- *Utredarna konstaterar att den forskningsverksamhet som skall kommersialiseras skiljer sig i allra högsta grad åt mellan olika universitet, högskolor och institutet. Bl.a. från det faktum att de är just universitet, högskolor och institut och att de är det med ett politiskt och strukturellt arv som i hög grad definierar deras verksamhet. Exemplevis varje konkret högskola befinner sig i ett speciellt sammanhang med olika institutionella, funktionella och geografiska förutsättningar, där andra politikområden, ekonomiska prioriteringar eller gränsregionala sammanhang skapar förutsättningar. Att inte diskutera hur sådana dimensioner borde få en inverkan på virkesmiddlens utformning skulle kunna resultera i en del ultimata problem både för central myndighetsutövning och de lokala, speciella institutionernas önskan om överlevnad, lokal och regional betydelse och strategiska ambitioner.*

Resonemanget här leder för fram till konstaterandet att den utredning som är lagd och som kommenteras är en ypperlig startpunkt på en process där diskussionen om orsak-verkan, ambition och strukturer förs på ett bredare och djupare plan.

Med vennlig hilsen

Lise Iversen Kulbrandstad
rektor

Hans Ingmar Thorstensen
forskningsdirektør